

ØSTENSJØVANNETS VENNER
Postboks 77 Oppsal
0619 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Truls Aas, 69247577

Tillatelse til bruk av båt i Østensjøvannet naturreservat i forbindelse med bekjempelse av kanadagullris.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir Statsforvalter tillatelse til bruk av båt for bekjempelse av kanadagullris på øyene i Østensjøvannet naturreservat.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 09.08.2021. Det er søkt om tillatelse til bruk av båt for å nå ut til øyer med kanadagullris i Østensjøvannet naturreservat. Østensjøvannets venner har gjennom mange år bekjempet fremmede arter i reservatet og i Østensjøområdet miljøpark. Bekjempelsen av kanadagullris har vært meget effektiv og vellykket, men arten har nå blitt oppdaget på to av øyene i reservatet. Østensjøvannets venner ønsker å bekjempe disse forekomstene for å forhindre etablering og videre spredning. Båten som skal benyttes brukes kun i Østensjøvannet og utgjør dermed ingen risiko for spredning av vasspest til andre vassdrag.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Østensjøvannet naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Østensjøvannet naturreservat ble vernet ved kgl.res. av 2. oktober 1992. Formålet med fredningen er å bevare et viktig våtmarksområde med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området.

I henhold til verneforskriften § 4 nr. 2 er dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, vernet mot skade og ødeleggelse. Bruk av robåt, kano, eller tilsvarende framkomstmiddel er ikke tillatt, jf. § 4 nr. 4.

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til tiltaket. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren har god kjennskap til naturmangfoldet i Østensjøvannet naturreservat, blant annet gjennom arbeid med skjøtsel- og forvaltningsplan, registreringer som finnes i naturbase og artskart, samt en rekke befaringer. Vi vurderer derfor kunnskapsgrunnlaget, jf. nml. § 8, som godt nok for å fatte vedtak i denne saken. Statsforvalteren er enig i at det vil være uheldig om kanadagullris på øyene får mulighet til videre etablering og spredning. Bruk av båt er helt klart nødvendig for å nå ut på øyene, og det er flere steder langs vannet som muliggjør utsetting av små båter uten å skade kantvegetasjonen. Vi mener at bruk av en liten robåt for å komme seg ut på øyene i liten grad vil virke forstyrrende på fuglelivet. Dette begrunnes blant annet med at tiltaket gjennomføres utenom normal hekketid. Vi gjør oppmerksom på at enkelte vannfugl, som for eksempel toppdykker, kan hekke svært seint, og at det derfor må tas hensyn til mulig hekkende fugl når tiltaket skal gjennomføres. For å begrense forstyrrelsene er det viktig at oppholdet gjøres så kort som mulig og at man unngår, i den grad det er mulig, å ro nær sivvegetasjon eller andre typiske oppholdssteder/hekkeområder for fugl.

Tiltaket vil etter vår vurdering ikke øke belastningen på verneområdet på en måte som går ut over verneverdiene, jf. nml. § 10. Kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder anses også som oppfylt i denne saken, jf. nml. § 12. Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken, jf. nml. § 9. Kostnadene ved miljøforringelse, jf. nml. § 11, er lite aktuell i denne saken.

Etter vår vurdering er tiltaket ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er dermed oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til bruk av robåt i forbindelse med bekjempelse av kanadagullris på øyer i Østensjøvannet naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Opphold på vannet skal gjøres så kort som mulig og ta hensyn til eventuelt seinthekkende fugl.
- Statsforvalteren skal varsles i forkant av tiltaket.
- Tillatelsen er gjeldene i tidsrommet 10.08.2021- 30.09.2021. Båt kan benyttes ved tre anledninger i denne perioden.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Truls Aas
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Amund Kveim